

Učni scenarij: Skrivnost zaklenjenih vrat

UČNI SCENARIJ	
Naslov	Skrivnost zaklenjenih vrat: raziskovanje, sodelovanje in pot do gesla
Ključne besede	digitalna varnost, geslo, igra, ključ, ključavnica, odgovornost, osebni podatki, pravila, skrivnost, sodelovanje, varnost, zaupanje
Povzetek	Dejavnost je usmerjena v razvijanje zavedanja o osebni in digitalni varnosti pri otrocih na njim razumljiv, konkreten in izkustven način. S pomočjo ključavnic, simbolov, igre in pogovora otroci spoznajo, zakaj nekatere stvari zaklepamo in zakaj vseh informacij ne delimo z vsakomer. Preko razvrščanja, odpiranja škatel z »gesli«, razvijajo razumevanje pojmov skrivnost, zaupanje in odgovornost, hkrati pa krepijo sodelovanje, komunikacijo in socialne veščine.
Vzgojitelj/-ica	Klavdija Fideršek in Mojca Schönwetter
Vrtec	Vrtec Borisa Pečeta Maribor
Starost otrok	4–5 let
Trajanje	30 minut
Področje	Temeljna znanja RIN
Tema Ustrezno označite eno ali več temeljnih znanj RIN.	☐ Računalniški sistemi – naprave, strojna in programska oprema, odpravljanje težav; ☐ Podatki in analiza – zbiranje, shranjevanje, prikazovanje in preoblikovanje, sklepanje in modeliranje; ☒ Algoritmi in programiranje – algoritmi, spremenljivke, nadzor, modularnost, razvoj programov; ☐ Omrežja in internet – omrežne komunikacije in organizacija, kibernetska varnost; ☒ Učinki računalništva in informatike – kultura, socialne interakcije, varnost, zakonodaja, etika.
Področje po kurikulumu za vrtce Vpišite primarno področje.	Matematika
Medpodročno povezovanje Vpišite morebitno področje/-a, s katerim se dejavnost povezuje.	Družba

Cilj/-i področja dejavnosti Vpišite cilj/-e iz kurikuluma za vrtce.	- Otroci pri reševanju matematičnih problemov poiščejo različne poti do rešitev in več rešitev problema. - Otroci razvijajo zavedanje o pomenu varnosti pri različnih dejavnostih in situacijah znanj, npr. v prometu, igri, pri obiskih kulturnih in drugih ustanov. - Otroci razvijajo algoritmično mišljenje.
Konkretni cilji Opreделите konkretne cilje dejavnosti.	- Otrok sodeluje z vrstniki pri reševanju naloge in se z njimi dogovarja. - Otrok preizkuša različne možnosti in vztraja pri iskanju rešitve. - Otrok sledi zaporedju korakov pri reševanju naloge (odklepanje, zbiranje črk, sestavljanje gesla). - Otrok razvršča črke v smiselno zaporedje in sodeluje pri oblikovanju gesla. - Otrok upošteva pravila varnega ravnanja pri dejavnosti.
Didaktični pristop/-i Projektno učenje, problemsko učenje, izkustveno učenje, sodelovalno učenje, drugo (navedite).	1. Izkustveno učenje: Otrok se uči preko neposrednih, konkretnih izkušenj. 2. Problemsko učenje: Otrok se sreča s problemom, ki ga samostojno ali ob pomoči uspešno rešuje. 3. Aktivno učenje: Otrok aktivno sodeluje v vseh dejavnostih in je v središču učnega procesa. 4. Sodelovalno učenje: Otroci sodelujejo v skupini, si med seboj pomagajo pri iskanju ustreznih ključev ter skupaj rešujejo naloge (npr. odklepanje ključavnic).
Didaktična sredstva in pripomočki Didaktična sredstva in pripomočki, oprema in/ali materiali za izvedbo učnega scenarija.	- ključavnice in ključi, - skrinjice z »zaklenjeno vsebino«, - senzorična škatla, - fotografije (predmetov, ki predstavljajo skrita gesla)

Opis dejavnosti Opreделите predvidene korake dejavnosti.	1. Dejavnost se začne s skrivnostno uvodno motivacijo, kjer otroke v garderobi pričaka posebno vzdušje. Vzgojiteljica jih nagovori: »Danes ne bo čisto navaden dan, saj so vrata v telovadnico zaklenjena in jih varuje skrivnostno geslo.« Otroci so povabljeni, da postanejo raziskovalci, ki bodo z opazovanjem, razmišljanjem in sodelovanjem odkrivali pot do rešitve. 2. V nadaljevanju dejavnosti otroci v manjših skupinah raziskujejo skrinjice, ki so zaklenjene z različnimi ključavnicami. S preizkušanjem različnih ključev, medsebojno pomočjo in pogovorom postopoma odkrivajo ustrezne rešitve. Ob odpiranju skrinjic najdejo posamezne črke, ki predstavljajo dele skrivnega gesla. S tem razvijajo vztrajnost, logično razmišljanje ter sposobnost reševanja problemov. 3. Ko so vse skrinjice odprte, se otroci združijo in skupaj iščejo smiselno zaporedje črk. Pri tem jih vzgojiteljica usmerja k opazovanju okolja, kjer prepoznajo zapis, ki jim pomaga pri pravilni razporeditvi. Sodelovalno oblikujejo geslo in ga nato še telesno ponazorijo, kar dodatno spodbuja ustvarjalnost in gibalno izražanje. 4. V zaključnem delu otroci črke namestijo na vrata s pomočjo pripravljenih označb. Ko je geslo pravilno sestavljeno, se vrata simbolično odklenejo, kar pri otrocih vzbudi občutek uspeha, zadovoljstva in dosežka. Dejavnost se tako zaključi z vstopom v telovadnico, kjer otroci doživijo nagrado za svoje sodelovanje in trud. 5. Ob tem otroci skozi celoten proces razvijajo razumevanje pomena varovanja osebnih stvari, spoznavajo osnovne koncepte skrivnosti, zaupanja in odgovornosti ter jih povezujejo s situacijami iz vsakdanjega življenja.
Dejavnosti v koticu	Kotichek s ključavnicami in ključi: odpiranje, zapiranje, odklepanje in zaklepanje ključavnic. Kotichek z iskanjem skritega ključa: v prostoru ali senzorični škatli (pesek, riž, blago) so skriti različni ključi. Otroci jih iščejo in nato preizkušajo, kateri ključ ustreza določeni ključavnici. Pri tem razvijajo raziskovanje, primerjanje in reševanje problemov. Kotichek z geslom iz slikami: otroci dobijo kartice s slikami (npr. jabolko, hiša, sonce), ki predstavljajo »skrivno geslo«. Naloga je, da slike razvrstijo v pravilno zaporedje in jih povežejo z ustreznimi simboli ali začetnimi črkami. Ko geslo pravilno sestavijo, »odkrenejo« naslednjo nalogo.

Refleksija otrok - Kaj so se naučili, spoznali? - Kaj jim je bilo všeč? - Kako so se počutili?	Otroci so skozi dejavnost spoznali pomen ključavnic in gesel ter razumeli, da nekatere stvari varujemo in jih ne delimo z vsakomer. Razvijali so razumevanje pojmov, kot so skrivnost, zaupanje in odgovornost, ter jih povezovali s situacijami iz vsakdanjega življenja. Ob tem so krepili tudi sposobnosti sodelovanja, reševanja problemov in logičnega razmišljanja. Najbolj jim je bilo všeč raziskovanje in odpiranje skrinjic, saj je dejavnost vsebovala element skrivnosti in presenečenja. Užitek so doživljali ob iskanju ključev, ki so odprli skrinjice. Prav tako v sodelovanju ter ob končnem odkritju skrivnega gesla. Posebej jih je pritegnilo tudi telesno prikazovanje črk in simbolično »odklepanje« vrat. Otroci so se med dejavnostjo počutili radovedno, motivirano in vključeno. Ob uspešnem reševanju nalog so doživljali veselje, ponos in zadovoljstvo, kar je pozitivno vplivalo na njihovo samozavest in pripravljenost za sodelovanje.
Refleksija vzgojitelja - Izpostavite pozitivne vidike izvedene dejavnosti. - Izpostavite morebitne pomanjkljivosti izvedene dejavnosti. - Kaj bi lahko izboljšali oz. spremenili in kako?	Med pozitivnimi vidiki dejavnosti izstopa visoka stopnja motivacije otrok, ki jo je spodbudila že uvodna skrivnostna situacija. Otroci so bili aktivno vključeni v celoten proces, pokazali so interes za raziskovanje, sodelovanje in reševanje problemov. Dejavnost je uspešno povezovala različna področja kurikulumuma ter omogočila učenje skozi izkušnjo, igro in medsebojno interakcijo. Opaziti je bilo tudi razvijanje socialnih veščin, saj so si otroci med seboj pomagali in skupaj iskali rešitve. Med pomanjkljivostmi se je pokazalo, da so nekateri otroci potrebovali več podpore pri iskanju ustreznih ključev in razumevanju naloge, zato bi bilo smiselno zagotoviti nekoliko več časa ali dodatne usmeritve za posameznike. Prav tako bi lahko bila organizacija skupin še bolj prilagojena glede na sposobnosti otrok, da bi vsi lažje sodelovali na svojem nivoju. V prihodnje bi dejavnost nadgradili z dodatnimi izzivi za bolj samostojne otroke (npr. večstopenjsko odklepanje ali dodatne namige) ter z bolj strukturiranimi vprašanji, ki bi še dodatno spodbujala razmišljanje o varnosti in vsakdanjih situacijah. Prav tako bi lahko vključili več primerov iz digitalnega sveta, da bi otroci lažje povezali izkušnjo z uporabo tehnologije.

Spremljanje napredka otrok

Napredek otrok smo spremljali z opazovanjem njihovega sodelovanja, samostojnosti in načina reševanja nalog. Pozornost smo namenjali predvsem temu, kako otroci pristopajo k problemu, ali vztrajajo pri iskanju rešitev, kako sodelujejo z vrstniki ter kako razumejo osnovne pojme varnosti, skrivnosti in zaupanja.

Opazovali smo tudi razvoj socialnih veščin, kot so medsebojna pomoč, komunikacija in upoštevanje pravil, ter sposobnost povezovanja novih spoznanj z lastnimi izkušnjami. Napredek smo beležili skozi pogovor z otroki, njihovo aktivno udeležbo v dejavnosti ter skozi njihove odzive in razlage.

Na podlagi opažanj bomo dejavnosti v prihodnje prilagajali glede na individualne potrebe otrok, jim ponujali dodatne izzive ali podporo ter nadgrajevali vsebine, povezane z varnostjo in odgovornim ravnanjem v vsakdanjem življenju.

Fotografije, izdelki

Viri in literatura Spletne povezave do gradiv ali navedba vira ali literature.	Kurikulum za vrtce. (2025). Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod Republike Slovenije za šolstvo. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Sektor-za-predsolsko-vzgojo/Dokumenti-smernice/KURIKULUM-ZA-VRTCE-2025.pdf
Priloge	/

